

บทที่ 4

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์และอภิปรายผลข้อมูลตามลำดับต่อไปนี้
คือ

- 4.1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 4.2 สภาพการผลิตและการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ในวิทยาลัยพยาบาล และวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ในเขตภาคใต้
- 4.3 ปัญหาในการผลิตและการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ในวิทยาลัยพยาบาล และวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ในเขตภาคใต้
- 4.4 ความต้องการเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ในวิทยาลัยการพยาบาล และวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ในเขตภาคใต้

4.1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นไปดังแสดงไว้ในตารางที่ 2.1 และตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1) วิทยาลัยที่สังกัด		
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี	26	14.77
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช	18	10.23
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ตรัง	20	11.36
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา	35	19.89
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ยะลา	10	5.68
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นราธิวาส	19	10.80
วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดตรัง	17	9.66
วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา	31	17.61
รวม	176	100.00

ตารางที่ 2.1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
2) เพศ		
ชาย	33	18.80
หญิง	143	81.20
รวม	176	100.00
3) อายุ		
21-25 ปี	37	21.02
26-30 ปี	45	25.57
31-35 ปี	41	23.29
36-40 ปี	20	11.36
41-45 ปี	14	7.96
46-50 ปี	11	6.25
50 ปีขึ้นไป	8	4.55
รวม	176	100.00
4) ประสบการณ์ในการสอน		
1 - 5 ปี	61	34.66
6 - 10 ปี	40	22.73
11 - 15 ปี	37	21.02
16 - 20 ปี	17	9.66
21 ปีขึ้นไป	21	11.93
รวม	176	100.00
5) วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	92	52.27
ปริญญาโท	83	47.16
ปริญญาเอก	1	0.57
รวม	176	100.00

ตารางที่ 2.1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
6) เป็นข้าราชการระดับ		
ระดับ 3	20	11.36
ระดับ 4	52	29.55
ระดับ 5	35	19.89
ระดับ 6	31	17.61
ระดับ 7	29	16.48
ระดับ 8	9	5.11
รวม	176	100.00
7) วิชาที่ทำการสอนมีลักษณะ		
ทฤษฎี	18	10.23
ปฏิบัติ	3	1.70
มีทั้งทฤษฎีและปฏิบัติร่วมกัน	155	88.07
รวม	176	100.00
8) จำนวนชั่วโมงที่ทำการสอนต่อสัปดาห์		
1- 5 ชั่วโมง	55	31.25
6-10 ชั่วโมง	56	31.82
11-15 ชั่วโมง	17	9.66
16-20 ชั่วโมง	21	11.93
มากกว่า 20 ชั่วโมง	27	15.34
รวม	176	100.00

จากตารางที่ 2.1 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ประจำวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย และส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 26-30 ปีมากที่สุด อาจารย์ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีและเป็นข้าราชการระดับ 4 มากที่สุด โดยมีประสบการณ์ในการสอนอยู่ในช่วง 1-5 ปีมากที่สุด รองลงมาคือมีประสบการณ์ในการสอนในช่วง 11-15 ปี โดยส่วนใหญ่แล้วอาจารย์มีชั่วโมงที่ทำการสอนต่อสัปดาห์อยู่ในช่วง 1-5 ชั่วโมง วิชาที่ทำการสอนมีลักษณะเป็นรายวิชาที่มีทั้งทฤษฎีและปฏิบัติร่วมกันมากที่สุด

ตารางที่ 2.2 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1) ภาระงานอื่นนอกจากงานสอนที่ต้องรับผิดชอบ		
อาจารย์ประจำชั้น	75	42.61
อาจารย์พิเศษ	21	11.93
อาจารย์ที่ปรึกษา	146	82.95
อาจารย์ปกครอง	14	7.95
งานบริหาร	50	28.41
อื่น ๆ เช่นงานสวัสดิการ งานโสตทัศนูปกรณ์	67	38.07
2) ประสบการณ์ด้านสื่อการสอน		
เคยศึกษาวิชานี้ในสถาบันการศึกษา	76	43.18
เคยได้รับการฝึกอบรมระยะสั้น	79	44.89
ศึกษาค้นคว้าเองจากเอกสาร	111	63.07
ได้แบบอย่างประสบการณ์ในระหว่างที่เป็นนักศึกษา	105	59.66

จากตารางที่ 2.2 ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลประเภทพหุคำตอบ (Multiple response items) แสดงให้เห็นว่า ภาระงานอื่นนอกจากงานสอนที่อาจารย์ต้องรับผิดชอบมากที่สุด คือ การเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา รองลงมาคือ อาจารย์ประจำชั้น งานบริหาร และอาจารย์ปกครองตามลำดับ สำหรับประสบการณ์ด้านสื่อการสอนของอาจารย์พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ได้รับประสบการณ์ด้านสื่อการสอนจากการศึกษาค้นคว้าเองจากเอกสาร รองลงมาคือ ได้แบบอย่างประสบการณ์ในระหว่างที่เป็นนักศึกษา เคยได้รับการฝึกอบรมระยะสั้น และเคยศึกษาวิชานี้ในสถาบันการศึกษาตามลำดับ

4.2 สภาพการผลิตและการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ในวิทยาลัยพยาบาล และวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ในภาคใต้

การวิเคราะห์ข้อมูลด้านสภาพการผลิตและการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ในวิทยาลัยพยาบาล และวิทยาลัยการสาธารณสุข ในเขตภาคใต้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลด้านต่าง ๆ ตามหัวข้อต่อไปนี้ คือ

4.2.1 หน่วยงานกลางในวิทยาลัยที่ทำหน้าที่ผลิต บริการและเก็บรักษาสื่อการสอน

4.2.2 การได้มาซึ่งสื่อการสอนของอาจารย์

4.2.3 สื่อการสอนที่หน่วยงานกลางบริการผลิตบริการแก่อาจารย์ และสื่อการสอนที่อาจารย์ผลิตใช้เอง

4.2.4 สภาพของสื่อการสอนที่อาจารย์ใช้ในปัจจุบัน

4.2.5 การดำเนินการของอาจารย์ในการใช้สื่อการสอน

4.2.6 การใช้สื่อการสอนประกอบในชั้นตอนต่าง ๆ ของกิจกรรมการเรียนการสอน

4.2.7 การวัดและประเมินผลการใช้สื่อการสอน

4.2.8 สื่อการสอนชนิดต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งแบ่งเป็น

3 ประเภทดังนี้

- 1) สื่อประเภทวัสดุ
- 2) สื่อประเภทอุปกรณ์
- 3) สื่อประเภทเทคนิควิธีการ

4.2.1 หน่วยงานกลางในวิทยาลัยที่ทำหน้าที่ผลิต บริการและเก็บรักษาสื่อการสอน จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าหน่วยงานกลางในวิทยาลัยที่ทำหน้าที่ผลิต บริการ และเก็บรักษาสื่อการสอน เป็นไปดังแสดงไว้ในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 หน่วยงานกลางในวิทยาลัยที่ทำหน้าที่ผลิต บริการ และเก็บรักษาสื่อการสอน

วิทยาลัย	ชื่อหน่วยงานที่ทำหน้าที่บริการสื่อการสอน
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี	งานวิทยบริการ
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช	ฝ่ายโสตทัศนูปกรณ์
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา	งานเทคโนโลยีทางการศึกษา
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ตรัง	งานโสตทัศนูปกรณ์
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ยะลา	งานโสตทัศนูปกรณ์
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นราธิวาส	ฝ่ายโสตทัศนูปกรณ์
วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา	งานโสตทัศนูปกรณ์
วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดตรัง	ไม่มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่นี้

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า ในวิทยาลัยพยาบาล และวิทยาลัยการสาธารณสุข ทั้ง 8 แห่ง ในภาคใต้มีหน่วยงานกลาง ซึ่งทำหน้าที่ผลิต บริการ และเก็บรักษาสื่อการสอน เกือบ ทุกสถาบัน ยกเว้นวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดตรัง ซึ่งหน่วยงานเหล่านี้มีชื่อที่ แตกต่างกันออกไป ชื่อหน่วยงานที่เรียกเหมือนกันมากที่สุดคือ ฝ่ายโสตทัศนูปกรณ์

4.2.2 การได้มาซึ่งสื่อการสอนของอาจารย์

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าการได้มาซึ่งสื่อการสอนของอาจารย์เป็นไปดังแสดงไว้ ในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การได้มาซึ่งสื่อการสอนของอาจารย์

วิธีการได้มาซึ่งสื่อการสอน	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
1) จัดซื้อด้วยงบประมาณของทางราชการ	134	76.14	1
2) หน่วยงานต้นสังกัดจัดสรรมาให้	97	55.11	2
3) นำสื่อที่มีอยู่แล้วมาดัดแปลงปรับปรุงใหม่	69	39.20	3
4) จัดซื้อด้วยงบประมาณส่วนตัว	68	38.64	4
5) เอกชนบริจาค	30	17.04	5
6) ไม่ทราบว่าได้มาโดยวิธีใด	12	6.82	6

ตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่าสื่อการสอนได้มาจากการจัดซื้อด้วยงบประมาณของทางราชการมากที่สุด รองลงมาได้มาจากหน่วยงานต้นสังกัดจัดสรรมาให้ การนำสื่อที่มีอยู่แล้วมาปรับปรุงใหม่ การจัดซื้อด้วยงบประมาณส่วนตัว เอกชนบริจาค และไม่ทราบว่าได้มาโดยวิธีใดตามลำดับ

4.2.3 สื่อการสอนที่หน่วยงานกลางผลิตบริการแก่อาจารย์ และสื่อการสอนที่อาจารย์ผลิตใช้เอง

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าสื่อการสอนที่หน่วยงานกลางในวิทยาลัยผลิตบริการแก่อาจารย์ และสื่อการสอนที่อาจารย์ผลิตใช้เอง เป็นไปดังแสดงไว้ในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 สื่อการสอนที่หน่วยงานกลางผลิตบริการแก่อาจารย์ และสื่อการสอนที่อาจารย์ผลิต

ชนิดของสื่อที่ผลิต	สื่อที่หน่วยงานกลางผลิตบริการ			สื่อที่อาจารย์ผลิต		
	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
1. แผ่นป้ายนิเทศ	22	12.50	13	23	13.07	9
2. ภาพโปร่งใส	43	24.43	6	148	84.09	1
3. แผนสถิติ	11	6.25	14	16	9.09	10
4. แผนภูมิ	24	13.64	12	24	13.64	8
5. รูปภาพ	47	26.70	5	67	38.07	2
6. ภาพพลิก	40	22.73	8	57	32.39	3
7. บทเรียนโปรแกรม	37	21.02	9	12	6.82	14
8. ชุดการสอน	34	19.32	10	31	17.61	6
9. เทปเสียง	89	50.57	3	14	7.95	11
10. สไลด์	138	78.41	2	45	25.57	4
11. เทปวีดิทัศน์	144	81.82	1	28	15.91	7
12. หุ่นจำลอง	88	50.00	4	14	7.95	12
13. ของจริง	33	18.75	11	42	23.86	5
14. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน	42	23.86	7	13	7.39	13
16. ไม่เคยผลิตสื่อให้บริการ	8	4.54	15	5	2.84	15

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า สื่อการสอนที่อาจารย์ใช้บริการผลิตจากหน่วยงานกลางในสถาบันมากที่สุด คือ เทปวีดิทัศน์ รองลงมาคือ สไลด์ เทปเสียง หุ่นจำลอง และรูปภาพตามลำดับ ส่วนสื่อที่อาจารย์ใช้บริการจากหน่วยงานกลางน้อยคือ แผนภูมิ แผนภาพ และแผนสถิติตามลำดับ สื่อการสอนที่อาจารย์ผลิตใช้เองมากที่สุดคือ ภาพโปร่งใส รูปภาพ ภาพพลิก สไลด์ และของจริง ตามลำดับ ส่วนสื่อการสอนที่อาจารย์ผลิตใช้เองน้อยคือ หุ่นจำลอง บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนและบทเรียนโปรแกรมตามลำดับ

4.2.4 สภาพของสื่อการสอนที่อาจารย์ใช้ในปัจจุบัน

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าสภาพของสื่อการสอนที่อาจารย์ใช้ในปัจจุบัน เป็นไปดังแสดงไว้ในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 สภาพของสื่อการสอนที่อาจารย์ใช้ในปัจจุบัน

สภาพของสื่อ	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{X}	S.D.	อันดับ	แปลความ
1. สื่อที่มีอยู่มีสภาพดีไม่ชำรุด	3.27	0.75	1	ปานกลาง
2. สื่อการสอนมีจำนวนเพียงพอกับความต้องการ	2.68	0.84	6	ปานกลาง
3. สื่อที่มีอยู่ มีความสอดคล้องกับเนื้อหาและ วัตถุประสงค์การเรียนการสอน	3.08	0.80	2	ปานกลาง
4. สื่อที่มีอยู่มีรูปแบบเร้าความสนใจในการเรียน	2.87	0.74	5	ปานกลาง
5. สื่อที่มีอยู่มีความทันสมัย	2.91	0.75	4	ปานกลาง
6. สื่อที่มีอยู่สามารถใช้งานได้สะดวก	2.99	0.79	3	ปานกลาง
รวม	2.97	0.59		ปานกลาง

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า ระดับความคิดเห็นของอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อสภาพของสื่อการสอนที่ใช้ในปัจจุบันมีความเห็นว่า สื่อที่มีอยู่สภาพดีไม่ชำรุดมากที่สุด ถือว่ามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของสื่อการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ความคิดเห็นรองลงมาได้แก่ เห็นว่าสื่อที่มีอยู่มีความสอดคล้องกับเนื้อหา สื่อที่มีอยู่สามารถใช้งานได้สะดวกมีความทันสมัย สื่อมีรูปแบบเร้าความสนใจในการเรียน และอาจารย์เห็นว่าสื่อการสอนมีจำนวนเพียงพอกับความต้องการในระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

โดยสรุปแล้วอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของสื่อการสอนที่ใช้ในปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง

4.2.5 การดำเนินการของอาจารย์ในการใช้สื่อการสอน

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าการดำเนินงานของอาจารย์ในการใช้สื่อการสอน เป็นไปดังแสดงไว้ในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 การดำเนินการของอาจารย์ในการใช้สื่อการสอน

กิจกรรมดำเนินการ	การปฏิบัติ			
	\bar{X}	S.D.	อันดับ	แปลความ
1. นำสื่อการสอนที่มีอยู่เดิมมาใช้ประกอบการสอน	3.44	0.85	6	ปานกลาง
2. นำสื่อที่มีอยู่แล้วมาดัดแปลงเพื่อใช้ประกอบการสอน	3.59	0.80	5	มาก
3. ออกแบบสื่อใหม่เพื่อใช้ประกอบการสอน	3.19	0.92	9	ปานกลาง
4. ศึกษาเทคนิคและวิธีการใช้สื่อก่อนใช้สอนจริง	2.72	0.95	10	ปานกลาง
5. ตรวจสอบสื่อที่ใช้ว่าตรงกับจุดมุ่งหมายและสอดคล้องกับเนื้อหา	3.39	0.89	7	ปานกลาง
6. ตรวจสอบสภาพสื่อก่อนการสอน	3.64	0.88	2	มาก
7. ทดลองใช้สื่อก่อนการสอน	3.81	0.88	1	มาก
8. เตรียมสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ก่อนการสอน	3.62	0.93	3	มาก
9. เตรียมผู้เรียนล่วงหน้าก่อนการใช้สื่อการสอน	3.60	0.89	4	มาก
10. ควบคุมชั้นเรียนขณะสอนให้ผู้เรียนมีความสนใจในสื่อ นั้น ๆ	3.24	0.92	8	ปานกลาง
รวม	3.42	0.60		ปานกลาง

จากตารางที่ 7 แสดงว่าการดำเนินการในการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ที่ปฏิบัติมากที่สุดคือ การทดลองใช้สื่อการสอน ซึ่งเมื่อแปลความหมาย พบว่าอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ การตรวจสอบสภาพสื่อก่อนการสอน การนำสื่อมาดัดแปลงเพื่อใช้ประกอบการสอนตามลำดับ ส่วนการศึกษาเทคนิคและวิธีการใช้สื่อก่อนใช้สอนจริง เป็นกิจกรรมที่อาจารย์ปฏิบัติน้อยที่สุด ซึ่งเมื่อแปลความหมายแล้วถือว่าระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

โดยสรุปแล้วการปฏิบัติเพื่อการดำเนินการในการใช้สื่อการสอนของอาจารย์อยู่ในระดับปานกลาง

4.2.6 การใช้สื่อการสอนประกอบในขั้นตอนต่าง ๆ ของกิจกรรมการเรียนการสอน จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าการใช้สื่อการสอนประกอบในขั้นตอนต่าง ๆ ของกิจกรรมการเรียนการสอนของอาจารย์ เป็นไปดังแสดงไว้ในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 การใช้สื่อการสอนประกอบในขั้นตอนต่าง ๆ ของกิจกรรมการเรียนการสอน

กิจกรรมการใช้สื่อการสอน	ระดับการปฏิบัติ			
	\bar{X}	S.D.	อันดับ	แปลความ
1. ใช้เพื่อนำเข้าสู่บทเรียน	2.95	1.01	5	ปานกลาง
2. ใช้ดำเนินการสอนหรือประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน	3.81	0.87	2	มาก
3. ใช้เพื่ออธิบายเนื้อหาในบทเรียน	3.82	0.83	1	มาก
4. ใช้เพื่อฝึกปฏิบัติในการเรียน	8.51	1.04	3	มาก
5. ใช้ในการสรุปบทเรียน	3.03	1.02	4	ปานกลาง
รวม	3.43	0.63		ปานกลาง

จากตารางที่ 8 แสดงว่า อาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สื่อการสอนในกิจกรรมการอธิบายเนื้อหาในบทเรียนมากที่สุด รองลงมาคือใช้ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน และใช้เพื่อฝึกปฏิบัติในการเรียนซึ่งกิจกรรมทั้ง 3 นี้ เมื่อแปลความแล้วพบว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนกิจกรรมการใช้สื่อในการสรุปบทเรียน และใช้เพื่อนำเข้าสู่บทเรียนน้อยที่สุด

โดยสรุปแล้ว อาจารย์ใช้สื่อการสอนประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ในการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

4.2.7 การวัดและประเมินผลการใช้สื่อการสอน

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าการใช้สื่อการสอนประกอบในขั้นตอนต่าง ๆ ของกิจกรรมการเรียนการสอนของอาจารย์ เป็นไปดังแสดงไว้ในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 การวัดและประเมินผลการใช้สื่อการสอน

กิจกรรมการวัดและประเมินผล	การปฏิบัติ			
	\bar{X}	S.D.	อันดับ	แปลความ
51. สังเกตพฤติกรรมการเรียนของ น.ศ.ระหว่างการสอน	3.73	0.86	2	มาก
2. มีการซักถามระหว่างและหลังการสอน	3.78	0.86	1	มาก
3. มีการวัดผลการศึกษาตามจุดประสงค์การเรียนรู้หลังจบบทเรียน	3.56	0.90	4	มาก
4. สังเกตความก้าวหน้าในพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา	3.61	0.84	3	มาก
รวม	3.67	0.72		มาก

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่า กิจกรรมการวัดและประเมินผลการใช้สื่อการสอนที่อาจารย์ปฏิบัติมากที่สุด คือการซักถามระหว่างและหลังการสอน รองลงมาคือ การสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาระหว่างการสอน การสังเกตความก้าวหน้าในพฤติกรรมการเรียน และกิจกรรมการวัดผลการศึกษาตามจุดประสงค์การเรียนรู้ตามลำดับ โดยระดับการปฏิบัติในทุก ๆ กิจกรรมเมื่อแปลความหมายแล้วพบว่าอยู่ในระดับมาก

4.2.8 สื่อการสอนชนิดต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าระดับการใช้สื่อการสอนประเภทวัสดุที่อาจารย์ใช้ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นไปดังแสดงไว้ในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ชนิดของสื่อการสอนประเภทวัสดุที่อาจารย์ใช้ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน

สื่อประเภทวัสดุ	ระดับการใช้				ไม่เคยใช้		
	\bar{X}	S.D.	อันดับ	แปลความ	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
1. ภาพโปร่งใส	4.35	0.96	1	มาก	6	3.41	14
2. เอกสาร	3.99	0.86	2	มาก	-	-	15
3. หุ่นจำลอง	3.45	1.15	3	ปานกลาง	26	14.77	11
4. ของจริง	3.42	1.14	4	ปานกลาง	27	15.34	9
5. เทปวีดิทัศน์	3.33	1.07	5	ปานกลาง	22	12.50	13
6. รูปภาพ	3.31	1.05	6	ปานกลาง	25	14.20	12
7. สไลด์	2.99	1.11	7	ปานกลาง	26	14.77	10
8. ภาพพลิก	2.63	0.97	8	ปานกลาง	49	27.84	8
9. ชุดการสอน	2.52	1.10	9	ปานกลาง	80	45.45	3
10. เทปคาสเซ็ทบันทึกเสียง	2.39	0.99	10	น้อย	62	35.23	6
11. แผนภูมิ	2.32	0.90	11	น้อย	61	34.66	7
12. แผ่นป้ายนิเทศ	2.30	0.94	12	น้อย	71	40.34	4
13. บทเรียนโปรแกรม	2.21	0.96	13	น้อย	91	51.70	1
14. แผนสถิติ	2.17	0.89	14	น้อย	65	36.93	5
15. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน	2.12	0.98	15	น้อย	90	51.14	2

จากตารางที่ 10 แสดงว่าสื่อการสอนประเภทวัสดุ ชนิดที่อาจารย์ใช้ในระดั้มาก คือ ภาพโปร่งใสและเอกสาร โดยภาพโปร่งใสเป็นสื่อการสอนประเภทวัสดุที่อาจารย์ใช้มากที่สุด สื่อการสอนประเภทวัสดุที่อาจารย์ใช้ในระดั้มปานกลาง ได้แก่ หุ่นจำลอง ของจริง เทปวีดิทัศน์ รูปภาพ สไลด์ ภาพพลิก และชุดการสอนตามลำดับ สื่อการสอนประเภทวัสดุที่อาจารย์ใช้ในระดั้มน้อย ได้แก่ เทปคาสเซ็ทบันทึกเสียง แผนภูมิ แผ่นป้ายนิเทศ บทเรียนโปรแกรม แผนสถิติ และบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยที่บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นสื่อการสอนประเภทวัสดุที่อาจารย์ใช้น้อยที่สุด สื่อการสอนประเภทวัสดุที่อาจารย์ไม่เคยใช้มากที่สุด คือ บทเรียน

โปรแกรม รองลงมาคือบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ชุดการสอน แผ่นป้ายนิเทศ และแผนสถิติ ตามลำดับ ส่วนสื่อการสอนประเภทวัสดุที่อาจารย์ไม่เคยใช้ เป็นจำนวนน้อยที่สุดคือ เอกสาร ภาพโปสเตอร์ เทปวีดิทัศน์ รูปภาพ และหุ่นจำลอง ตามลำดับ โดยเอกสารเป็นสื่อการสอนที่ อาจารย์ทุกคนเคยใช้

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าระดับการใช้สื่อการสอนประเภทอุปกรณ์ที่อาจารย์ใช้ ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นไปดังแสดงไว้ในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ชนิดของสื่อการสอนประเภทอุปกรณ์ที่อาจารย์ใช้ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน

สื่อประเภทอุปกรณ์	ระดับการใช้				ไม่เคยใช้		
	\bar{X}	S.D.	อันดับ	แปลความ	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
1. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ	4.68	0.65	1	มากที่สุด	1	0.57	10
2. เครื่องขยายเสียงและไมโครโฟน	4.66	0.76	2	มากที่สุด	-	-	11
3. เครื่องฉายสไลด์และฟิล์มสตริป	3.25	1.16	3	ปานกลาง	31	17.61	8
4. โทรทัศน์	3.25	1.18	4	ปานกลาง	43	24.43	7
5. เครื่องเล่นเทปวีดิทัศน์	3.03	1.16	5	ปานกลาง	29	16.48	9
6. เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์	2.53	1.37	6	ปานกลาง	91	51.70	3
7. เทปบันทึกเสียง	2.47	1.20	7	น้อย	58	32.95	6
8. กล้องวีดิทัศน์	2.32	1.08	8	น้อย	88	50.0	4
9. เครื่องฉายภาพทึบแสง	2.27	1.23	9	น้อย	105	59.66	2
10. กล้องถ่ายภาพ	2.17	1.36	10	น้อย	83	47.16	5
11. เครื่องวิดีโอโปรเจกเตอร์	1.85	1.01	11	น้อย	116	65.91	1

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่าสื่อการสอนประเภทอุปกรณ์ที่อาจารย์ใช้มากที่สุดคือ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ รองลงมาได้แก่ เครื่องขยายเสียงและไมโครโฟน เครื่องฉายสไลด์และฟิล์มสตริปตามลำดับ ส่วนสื่อการสอนที่อาจารย์ใช้น้อยที่สุด คือ เครื่องวิดีโอโปรเจกเตอร์ เมื่อแปลความแล้วพบว่า สื่อการสอนประเภทอุปกรณ์ที่อาจารย์ใช้ในระดั้มากที่สุด มี 2 ชนิดคือ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ และเครื่องขยายเสียงและไมโครโฟน สื่อการสอนที่อาจารย์ใช้ในระดั้มปานกลางได้แก่ เครื่องฉายสไลด์ และ ฟิล์มสตริป โทรทัศน์ เครื่องเล่นเทปวีดิทัศน์และ

เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ตามลำดับ ส่วนเทปบันทึกเสียง กล้องวิดีโอ เครื่องฉายภาพทึบแสง กล้องถ่ายภาพ และเครื่องวิดีโอโปรเจกเตอร์ เป็นสื่อการสอนประเภทอุปกรณ์ที่อาจารย์ใช้ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาในด้านสื่อการสอนประเภทอุปกรณ์ที่อาจารย์ไม่เคยใช้ พบว่าสื่อการสอนที่อาจารย์ไม่เคยใช้เป็นจำนวนมากที่สุดคือ เครื่องวิดีโอโปรเจกเตอร์ รองลงมาคือ เครื่องฉายภาพทึบแสง เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ กล้องวิดีโอ และกล้องถ่ายภาพตามลำดับ โดยที่เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เป็นสื่อประเภทอุปกรณ์ที่อาจารย์ไม่เคยใช้น้อยที่สุด ในขณะที่เครื่องขยายเสียงและไมโครโฟนเป็นสื่อประเภทอุปกรณ์ที่อาจารย์ทุกคนเคยใช้

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าระดับการใช้สื่อการสอนประเภทเทคนิควิธีการที่อาจารย์ใช้ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นไปดังแสดงไว้ในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ชนิดของสื่อการสอนประเภทเทคนิควิธีการที่อาจารย์ใช้ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน

สื่อประเภทเทคนิควิธีการ	ระดับการใช้				ไม่เคยใช้		
	\bar{X}	S.D.	อันดับ	แปลความ	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
1. การสอนเป็นกลุ่ม	3.98	0.91	1	มาก	3	1.70	10
2. การสาธิต	3.80	1.07	2	มาก	11	6.25	8
3. การทดลองหรือปฏิบัติการ	3.78	1.07	3	มาก	16	9.09	5
4. การอภิปราย	3.73	0.96	4	มาก	6	3.41	9
5. กรณีศึกษา	3.60	1.12	5	มาก	15	8.52	6
6. การสอนรายบุคคล	3.30	1.18	6	ปานกลาง	11	6.25	7
7. การศึกษานอกสถานที่	2.87	1.17	7	ปานกลาง	27	15.34	4
8. การแสดงบทบาทสมมุติ	2.77	1.10	8	ปานกลาง	39	22.16	3
9. นิทรรศการ	2.61	1.09	9	ปานกลาง	41	23.29	1
10. เกมและสถานการณ์จำลอง	2.58	1.12	10	ปานกลาง	39	22.16	2

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่าสื่อการสอนประเภทเทคนิควิธีการที่อาจารย์ใช้ในระดั้มาก คือ เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยคือ การสอนเป็นกลุ่ม การสาธิต การทดลองหรือปฏิบัติการ การอภิปรายและกรณีศึกษา ส่วนสื่อการสอนที่อาจารย์ใช้ในระดั้ม ปานกลางได้แก่ การสอนรายบุคคล การศึกษานอกสถานที่ การแสดงบทบาทสมมุติ นิทรรศการ และเกมและสถานการณ์จำลอง โดยเกมและสถานการณ์จำลองเป็นสื่อการสอนประเภทเทคนิควิธีการที่

อาจารย์ใช้น้อยที่สุด สื่อการสอนประเภทเทคนิควิธีการที่อาจารย์ ไม่เคยใช้มีจำนวนมากที่สุด คือ นิทรรศการ รองลงมาคือ เกมและสถานการณ์จำลอง การแสดงบทบาทสมมุติ การศึกษา นอกสถานที่ สื่อการสอนประเภทเทคนิควิธีการที่อาจารย์ไม่เคยใช้น้อยที่สุดคือ การสอนเป็น กลุ่ม

4.3 ปัญหาในการผลิตและการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ในวิทยาลัยพยาบาล และวิทยาลัย การสาธารณสุขสิรินธร สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ในภาคใต้

ในการวิเคราะห์ปัญหาในการผลิตและการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ ข้อมูลตามหัวข้อต่อไปนี้ คือ

4.3.1 ปัญหาในการผลิตสื่อการสอนของอาจารย์

4.3.2 ปัญหาในการใช้สื่อการสอนของอาจารย์

4.3.1 ปัญหาในการผลิตสื่อการสอนของอาจารย์

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าระดับปัญหาในการผลิตสื่อการสอนของอาจารย์ เป็น ไปดังแสดงไว้ในตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ปัญหาในการผลิตสื่อการสอนของอาจารย์

ปัญหาและอุปสรรค	ระดับของปัญหา			
	\bar{X}	S.D.	อันดับ	แปลความ
1. ขาดเจ้าหน้าที่แนะนำเกี่ยวกับการผลิต	4.06	1.01	1	มาก
2. ขาดสิ่งอำนวยความสะดวกในการผลิต	3.93	1.06	2	มาก
3. ขาดความรู้และประสบการณ์ในการผลิต	3.91	1.01	3	มาก
4. ขาดงบประมาณสนับสนุนในการผลิต	3.84	1.08	4	มาก
5. ไม่มีเวลาในการผลิต	3.70	1.12	5	มาก
6. ขาดการสนับสนุนและไม่เห็นความสำคัญในการผลิต	3.15	1.20	6	ปานกลาง
7. คิดว่าการผลิตสื่อทำให้เสียเวลาในการสอน	2.68	1.16	7	ปานกลาง
รวม	3.61	0.70		มาก

จากตารางที่ 13 แสดงให้เห็นว่า สิ่งที่เป็นปัญหาในการผลิตสื่อการสอนของอาจารย์มากที่สุด คือการขาดเจ้าหน้าที่แนะนำเกี่ยวกับการผลิต รองลงมาได้แก่การขาดสิ่งอำนวยความสะดวก การขาดความรู้และประสบการณ์ การขาดงบประมาณสนับสนุน และไม่มีเวลาในการผลิต ซึ่งเมื่อแปลผลแล้วพบว่าระดับปัญหาเกี่ยวกับการผลิตสื่ออยู่ในระดับมาก ส่วนปัญหาเกี่ยวกับการผลิตสื่อการสอนที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่การขาดการสนับสนุนและไม่เห็นความสำคัญในการผลิต และการผลิตสื่อทำให้เสียเวลาในการสอน

โดยสรุปแล้วปัญหาในการผลิตสื่อการสอนของอาจารย์ อยู่ในระดับมาก

4.3.2 ปัญหาในการใช้สื่อการสอนของอาจารย์

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าระดับปัญหาในการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ เป็นไปดังแสดงไว้ในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 ปัญหาในการใช้สื่อการสอนของอาจารย์

ปัญหาและอุปสรรค	ระดับของปัญหา			
	\bar{X}	S.D.	อันดับ	แปลความ
1. ขาดเจ้าหน้าที่แนะนำเกี่ยวกับการใช้สื่อ	3.62	1.06	1	มาก
2. ขาดความรู้และประสบการณ์ในการใช้สื่อ	3.32	1.12	2	ปานกลาง
3. คิดว่าใช้สื่อแล้วจะทำให้ได้เนื้อหาน้อยสอนไม่ทัน	2.20	1.06	3	น้อย
4. ไม่กล้าใช้สื่อเพราะต้องรับผิดชอบเมื่อเกิดการสูญหาย	2.08	1.14	4	น้อย
5. คิดว่าใช้สื่อแล้วได้ผลน้อยกว่าการบรรยาย	1.78	1.00	5	น้อย
6. มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการใช้สื่อการสอน	1.62	0.98	6	น้อย
รวม	2.44	0.77		น้อย

จากตารางที่ 14 แสดงให้เห็นว่า สิ่งที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอนของอาจารย์มากที่สุดคือ การขาดเจ้าหน้าที่แนะนำเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน ซึ่งเมื่อแปลความ พบว่าอยู่ในระดับมาก ปัญหาและอุปสรรครองลงมาได้แก่ การขาดความรู้และประสบการณ์ในการใช้สื่อ การคิดว่าใช้สื่อแล้วจะทำให้ได้เนื้อหาน้อยสอนไม่ทัน ไม่กล้าใช้สื่อเพราะต้องรับผิดชอบเมื่อเกิดการสูญหาย คิดว่าใช้สื่อแล้วได้ผลน้อยกว่าการสอนแบบบรรยาย และสิ่งที่เป็นปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนน้อยที่สุดคือ มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการใช้สื่อการสอน

โดยสรุปแล้วปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอนของอาจารย์อยู่ในระดับน้อย

4.4 ความต้องการเกี่ยวกับการผลิต และการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ในวิทยาลัยพยาบาล และวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ในภาคใต้

ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้านความต้องการเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามหัวข้อต่อไปนี้ คือ

4.4.1 ความต้องการเกี่ยวกับการผลิตสื่อการสอนของอาจารย์

4.4.2 ความต้องการเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนของอาจารย์

4.4.1 ความต้องการเกี่ยวกับการผลิตสื่อการสอนของอาจารย์

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าระดับความต้องการเกี่ยวกับการผลิตสื่อการสอนของอาจารย์ เป็นไปดังแสดงไว้ในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ความต้องการเกี่ยวกับการผลิตสื่อการสอนของอาจารย์

ความต้องการ	ระดับความต้องการ			
	\bar{X}	S.D.	อันดับ	แปลความ
1. ต้องการให้มีหน่วยงานเฉพาะที่รับผิดชอบผลิตและซ่อมบำรุงเก็บรักษาสื่อในสถาบัน	4.56	0.71	1	มากที่สุด
2. ต้องการให้มีบุคลากรที่มีความรู้เกี่ยวกับการผลิตสื่อคอยแนะนำประจำอยู่ในสถาบัน	4.50	0.78	2	มาก
3. ให้หน่วยงานต้นสังกัดรับผิดชอบจัดหาสื่อ ซึ่งไม่สามารถผลิตเองได้	4.40	0.81	3	มาก
4. ให้หน่วยงานต้นสังกัดสำรวจความต้องการสื่อที่อาจารย์ต้องการ	4.34	0.87	4	มาก
5. ต้องการให้มีการวางแผนในการผลิตสื่อร่วมกันระหว่างผู้บริหารกับอาจารย์ผู้สอนและผู้ผลิตสื่อ	4.32	0.84	5	มาก
6. ต้องการการสนับสนุนด้านงบประมาณอย่างเพียงพอ	4.32	0.90	6	มาก
7. ต้องการให้มีการอบรมให้ความรู้ในการผลิตสื่อ	4.31	0.81	7	มาก
8. ต้องการวัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือในการผลิตสื่อ	4.28	0.85	8	มาก
9. ต้องการให้มีการแลกเปลี่ยนสื่อการสอนระหว่างสถาบัน	4.26	0.88	9	มาก
10. ต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการผลิตสื่อประกอบการเรียนการสอนให้มากขึ้น	4.26	0.89	10	มาก
11. ต้องการเอกสาร ตำราเกี่ยวกับการผลิตสื่อ	4.14	0.88	11	มาก

ตารางที่ 15 ความต้องการเกี่ยวกับการผลิตสื่อการสอนของอาจารย์ (ต่อ)

ความต้องการ	ระดับความต้องการ			
	\bar{X}	S.D.	อันดับ	แปลความ
12. ต้องการลดภาระงานที่รับผิดชอบเพื่อจะได้มีเวลาผลิตสื่อ	3.16	1.15	12	มาก
รวม	4.27	0.59		มาก

จากตารางที่ 15 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์มีความต้องการเกี่ยวกับการผลิตสื่อการสอน โดยส่วนใหญ่ในระดับมาก โดยมีความต้องการให้มีหน่วยงานเฉพาะที่รับผิดชอบผลิตและซ่อมบำรุงเก็บรักษาสื่อในสถาบันมากที่สุด รองลงมาคือ ต้องการให้มีบุคลากรที่มีความรู้เกี่ยวกับการผลิตสื่อคอยแนะนำประจำอยู่ในสถาบัน และให้หน่วยงานต้นสังกัดรับผิดชอบจัดหาสื่อ ซึ่งไม่สามารถผลิตเองได้ตามลำดับ อาจารย์มีความต้องการเกี่ยวกับการผลิตสื่อการสอนในอันดับที่น้อยที่สุดคือ ต้องการลดภาระงานที่รับผิดชอบเพื่อจะได้มีเวลาผลิตสื่อ แต่เมื่อแปลผลแล้วพบว่าระดับความต้องการยังอยู่ในระดับมาก

โดยสรุปแล้ว ความต้องการเกี่ยวกับการผลิตสื่อการสอนของอาจารย์อยู่ในระดับมาก

4.4.2 ความต้องการเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนของอาจารย์

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าระดับความต้องการเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ เป็นไปดังแสดงไว้ในตารางที่ 16

ตารางที่ 16 ความต้องการเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนของอาจารย์

ความต้องการ	ระดับของความต้องการ			
	\bar{X}	S.D.	อันดับ	แปลความ
1. ต้องการให้มีบุคลากรที่มีความรู้ในเรื่องสื่อ คอยให้คำแนะนำในการใช้สื่อประจำอยู่ในสถาบัน	4.38	0.81	1	มาก
2. ต้องการให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกและปรับปรุงสภาพห้องเรียนให้มีความเหมาะสมในการใช้สื่อ	4.32	0.83	2	มาก
3. ต้องการให้มีการอบรมให้ความรู้ในการใช้สื่อ	4.25	0.87	3	มาก
4. ต้องการให้มีตำราหรือคู่มือในการใช้สื่อนั้น ๆ	4.23	0.84	4	มาก
5. ต้องการการสนับสนุนจากผู้บริหารเกี่ยวกับการใช้สื่อ	4.20	0.93	5	มาก
6. ต้องการลดภาระงานที่รับผิดชอบเพื่อจะได้มีเวลาใช้สื่อ	3.49	1.22	6	ปานกลาง
รวม	4.14	0.69		มาก

จากตารางที่ 16 แสดงให้เห็นว่า ความต้องการเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน ของอาจารย์ ที่มากที่สุด คือ ความต้องการให้มีบุคลากรที่มีความรู้ในเรื่องสื่อ คอยให้คำแนะนำในการใช้สื่อ ประจำอยู่ในสถาบัน รองลงมาได้แก่ ต้องการให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกและปรับปรุงสภาพ ห้องเรียนให้มีความเหมาะสมในการใช้สื่อ ต้องการให้มีการอบรมให้ความรู้ในการใช้สื่อ ตาม ลำดับ ความต้องการเกี่ยวกับการใช้สื่อของอาจารย์ที่น้อยที่สุดคือ ต้องการลดภาระงานที่ รับผิดชอบ เพื่อจะได้มีเวลาใช้สื่อ เมื่อแปลความหมายแล้ว พบว่าความต้องการเกี่ยวกับการใช้ สื่อการสอนของอาจารย์ทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ยกเว้นความต้องการลดภาระงานที่รับผิดชอบ มีระดับความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง

โดยสรุปแล้วความต้องการเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนของอาจารย์อยู่ในระดับมาก

4.5 อภิปรายผลการวิจัย

ในการอภิปรายผลการวิจัยผู้วิจัยได้อภิปรายผลการวิจัย เป็น 3 ตอน ดังนี้คือ

4.5.1 สภาพการผลิตและการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ในวิทยาลัยพยาบาล และวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ในภาคใต้

4.5.2 ปัญหาในการผลิตและการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ในวิทยาลัยพยาบาลและวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ในภาคใต้

4.5.3 ความต้องการเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ในวิทยาลัยพยาบาลและวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ในภาคใต้

4.5.1 สภาพการผลิตและการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ในวิทยาลัยพยาบาล และวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ในภาคใต้

1. หน่วยงานกลางในวิทยาลัยที่ทำหน้าที่ ผลิต บริการ และเก็บรักษาสื่อการสอน จากผลการวิจัยพบว่าวิทยาลัยพยาบาลและวิทยาลัยการสาธารณสุขทั้ง 8 แห่ง ในภาคใต้มีหน่วยงานกลางซึ่งทำหน้าที่บริการ ผลิตและเก็บรักษาสื่อการสอน แก่อาจารย์เกือบทุกสถาบัน ยกเว้นวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดตรัง สาเหตุที่วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดตรัง ยังไม่มีหน่วยงานกลางซึ่งทำหน้าที่บริการ ผลิต และเก็บรักษาสื่อการสอน อาจเป็นเพราะเป็นสถาบันการศึกษาที่เพิ่งจัดตั้งขึ้น ในปี พ.ศ. 2539 จำนวนอาจารย์และนักศึกษา ยังมีค่อนข้างน้อย สำหรับวิทยาลัยพยาบาลและวิทยาลัยการสาธารณสุขที่มีหน่วยงานนี้แล้วพบว่า หน่วยงานกลางที่ทำหน้าที่บริการผลิต และเก็บรักษาสื่อการสอนของแต่ละวิทยาลัย ต่างก็มีชื่อแตกต่างกันออกไป เช่น งานวิทยบริการ งานโสตทัศนูปกรณ์ และงานเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยพบว่าส่วนใหญ่หน่วยงานที่ทำหน้าที่ดังกล่าว ใช้ชื่อว่า งานโสตทัศนูปกรณ์

2. การได้มาซึ่งสื่อการสอนของอาจารย์

จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า สื่อการสอนของอาจารย์ในวิทยาลัยพยาบาล และวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธรในภาคใต้ ได้มาจากการจัดซื้อ ด้วยงบประมาณของทางราชการมากที่สุด รองลงมาได้มาจาก หน่วยงานต้นสังกัดจัดสรรมาให้ การนำสื่อที่มีอยู่แล้วมาปรับปรุงใหม่ การจัดซื้อด้วยงบประมาณส่วนตัว และเอกชนบริจาคให้ จะเห็นได้ว่าสื่อการสอนที่ได้มาจากการจัดซื้อด้วยงบประมาณส่วนตัว ค่อนข้างอยู่ในอันดับท้าย ๆ ซึ่งต่างจากผลการวิจัยของจงเจริญ เมตตา และคณะ (2530) ที่ได้ทำการศึกษาคำตอบสื่อการสอนของอาจารย์ ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพปี พ.ศ. 2529 พบว่าแหล่งสื่อการสอนที่อาจารย์ได้มามากที่สุด คือ การสร้างขึ้นเองโดยใช้งบประมาณส่วนตัว ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสื่อบางชนิด ที่อาจารย์ในวิทยาลัยพยาบาล และวิทยาลัยการสาธารณสุขได้มานั้น อาจเป็นสื่อที่มีราคาแพง เช่น หุ่นจำลองต่าง ๆ ซึ่งพบว่า

เป็นสื่อประเภทวัสดุที่อาจารย์ในวิทยาลัยพยาบาล และวิทยาลัยการสาธารณสุข ใช้มากเป็นอันดับ 3 ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ไม่สามารถจัดซื้อด้วยงบประมาณส่วนตัวได้

3. สื่อการสอนที่หน่วยงานกลางผลิตบริการแก่อาจารย์ และสื่อการสอนที่อาจารย์ผลิตจากผลการวิจัยพบว่า สื่อการสอนที่อาจารย์เคยใช้บริการและให้หน่วยงานกลางในสถาบันดำเนินการผลิตให้มากที่สุดคือ เทปวีดิทัศน์ รองลงมาคือ สไลด์ เทปเสียง หุ่นจำลอง และรูปภาพตามลำดับ ส่วนสื่อที่อาจารย์ใช้บริการจากหน่วยงานกลางน้อยคือ แผนภูมิ แผนภาพ และแผนสถิติ ตามลำดับ สาเหตุที่อาจารย์ใช้บริการสื่อเหล่านี้น้อย อาจเป็นเพราะสื่อดังกล่าวสามารถผลิตเองได้ ตัวสื่อไม่มีความยุ่งยากซับซ้อน และไม่เสียเวลาในการผลิตมากนักนอกจากนี้เมื่อพิจารณาในด้านการใช้สื่อของอาจารย์ยังพบว่า อาจารย์เลือกใช้สื่อดังกล่าวในระดับน้อย

สื่อการสอนที่อาจารย์ผลิตใช้เองมากที่สุดคือ ภาพโปร่งใส รองลงมาได้แก่ รูปภาพ ภาพพลิก สไลด์ และของจริงตามลำดับ ส่วนสื่อการสอนที่อาจารย์ผลิตใช้เองน้อย คือ หุ่นจำลอง บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และบทเรียนโปรแกรมตามลำดับ สาเหตุที่สื่อดังกล่าวอาจารย์ผลิตใช้น้อย อาจเป็นเพราะในการผลิตสื่อดังกล่าวนั้น ต้องใช้ระยะเวลานาน ขาดผู้นำในการผลิต โดยพบว่าเมื่อพิจารณาผลการวิจัยในส่วนของปัญหาและอุปสรรคในการผลิตสื่อการสอน สิ่งที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในการผลิตสื่อการสอนของอาจารย์ในระดับมากคือ การขาดเจ้าหน้าที่แนะนำเกี่ยวกับการผลิต ขาดสิ่งอำนวยความสะดวกในการผลิต ขาดความรู้และประสบการณ์ในการผลิต ขาดงบประมาณสนับสนุน และไม่มีเวลาในการผลิต นอกจากนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ไม่ได้ใช้สื่อดังกล่าวในระดับมากนัก ภาพโปร่งใสเป็นสื่อการสอนที่อาจารย์ผลิตใช้เองมากที่สุด สาเหตุที่อาจารย์ผลิตสื่อการสอนชนิดนี้ใช้เองมากที่สุด อาจเป็นเพราะว่าสามารถผลิตได้ง่าย รวดเร็ว และใช้งานได้สะดวก ดังเช่นที่ Powell (1968) และ Schultz (1965) กล่าวไว้ว่า ภาพโปร่งใสสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการศึกษาและได้ผลดีโดยที่ผู้เรียนได้มองเห็นไปพร้อม ๆ กับการฟังคำบรรยาย อีกทั้งยังสามารถผลิตได้ง่าย สะดวก ขั้นตอนในการผลิตก็ง่าย ไม่ซับซ้อนและยังสามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้

4. สภาพของสื่อการสอนที่อาจารย์ใช้ในปัจจุบัน

จากผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของอาจารย์ในวิทยาลัยพยาบาล และวิทยาลัยการสาธารณสุขที่มีต่อสภาพของสื่อการสอนที่ใช้ในปัจจุบัน เห็นว่า สื่อที่มีอยู่มีสภาพดี ไม่ชำรุดมากที่สุด รองลงมาได้แก่ สื่อที่มีอยู่มีความสอดคล้องกับเนื้อหา สื่อที่มีอยู่สามารถใช้งานได้สะดวก มีความทันสมัย และมีรูปแบบเร้าความสนใจในการเรียน และอาจารย์เห็นด้วยน้อยที่สุด ว่าสื่อการสอนมีจำนวนเพียงพอกับความต้องการ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากว่าในวิทยาลัยพยาบาลและวิทยาลัยการสาธารณสุขนั้น มีนักศึกษาอยู่หลายหลักสูตร และแต่ละหลักสูตรจะมีนักศึกษาอยู่เป็นจำนวนมาก จึงอาจทำให้อาจารย์เห็นว่าสื่อการสอนที่มีอยู่ มีจำนวนไม่เพียงพอ

กับความต้องการ จำนวนสื่อการสอนที่มีไม่เพียงพอกับความต้องการของอาจารย์ นับเป็นสภาพที่พบได้บ่อย ๆ ตั้งแต่อดีต เช่น จากการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานศูนย์ ไลต์ทัศนศึกษาของวิทยาลัยครูในภาคกลาง ของยุวบุช บวรสุขประชา (2516) การศึกษาเรื่องการออกแบบโครงการศูนย์ไลต์ทัศนศึกษาสำหรับวิทยาลัยจันทบุรี ของอรพรรณ ประภาพันธ์ (2518) และการศึกษาความต้องการในการใช้สื่อการสอนของคณาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ของวิพร เหลืองวิริยะแสง (2525) ผลการศึกษาต่างก็พบว่าไลต์ทัศนูปกรณ์มีจำนวนจำกัดไม่เพียงพอ และอาจารย์ทุกสาขาวิชามีความต้องการใช้สื่อการสอนมากกว่าที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน แม้กระทั่งจนถึงปัจจุบันนี้ ก็ยังคงพบว่าสภาพดังกล่าวนี้ยังมีอยู่ เช่น ในการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2536) ได้ทำการประเมินความต้องการบุคลากรทางการสอนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า อาจารย์ทั้ง 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ กลุ่มสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ และกลุ่มสาขาเกษตรศาสตร์มีปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์ และครุภัณฑ์ไม่เพียงพอ หรือมีสภาพไม่ทันสมัย ใช้งานไม่ได้

5. การดำเนินการของอาจารย์ในการใช้สื่อการสอน

จากผลการวิจัยพบว่าการดำเนินการในการใช้สื่อการสอนที่อาจารย์ปฏิบัติมากที่สุด คือ การทดลองใช้สื่อการสอน ซึ่งอาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ การตรวจสอบสภาพสื่อก่อนการสอน การเตรียมสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ส่วนการศึกษาเทคนิคและวิธีการใช้สื่อก่อนใช้สอนจริง เป็นกิจกรรมที่อาจารย์ปฏิบัติน้อยที่สุดซึ่งอาจจะมีสาเหตุมาจากข้อจำกัดด้านเวลา ถ้าพิจารณาข้อมูลจากการวิจัยในด้านสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จะพบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่มีชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ 6 - 10 ชั่วโมง (ร้อยละ 31.8) และบางส่วนของผู้ตอบแบบสอบถาม มีจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ เกินกว่า 20 ชั่วโมง (ร้อยละ 15.3) นอกจากนี้ยังต้องมีภาระงานอื่นที่ต้องรับผิดชอบ นอกเหนือจากการสอน เช่น เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ประจำชั้น อาจารย์ปกครอง อาจารย์พิเศษ งานบริหาร สาเหตุอื่น ๆ ที่อาจเป็นไปได้คือ อาจารย์บางท่านขาดความรู้และประสบการณ์ในการดำเนินการใช้สื่อการสอน การใช้สื่อการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ควรมีการเตรียมการให้พร้อมในทุก ๆ ด้าน ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2526) กล่าวได้ว่า การเตรียม (Preparation) เป็นสิ่งสำคัญสิ่งหนึ่งในการใช้สื่อการสอน การเตรียมเป็นการสร้างความพร้อมไม่ว่าจะเป็นตัวครู ผู้เรียน และสื่อการเรียนการสอน ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เพื่อให้การใช้สื่อการสอนได้ผล ผู้สอนควรมีความรู้ความสามารถและทักษะในการเตรียมใช้สื่อการสอนในห้องเรียนสามารถประยุกต์วิธีระบบ (Systematic approach) มาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ทดลองใช้ (Preview) ลองฟัง ลองฉายจริง ก่อนมีการใช้จริง ตรวจสอบสื่อการสอนว่าตรงกับจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนหรือไม่

6. การใช้สื่อการสอนประกอบในขั้นตอนต่าง ๆ ของกิจกรรมการเรียนการสอน

จากผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ในวิทยาลัยพยาบาล และวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร ใช้สื่อการสอนในกิจกรรมการอธิบายเนื้อหาในบทเรียนมากที่สุด รองลงมาคือใช้ประกอบ กิจกรรมการเรียนการสอน และใช้เพื่อฝึกปฏิบัติในการเรียน ในระดับมาก ส่วนกิจกรรม การใช้สื่อในการสรุปบทเรียน และใช้เพื่อนำเข้าสู่บทเรียน อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง โดย อาจารย์ใช้สื่อในกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียนน้อยที่สุด ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จงเจริญ เมตตา และคณะ (2530) ที่ศึกษาการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ในปี พ.ศ. 2529 โดยพบว่า การปฏิบัติจริงขณะใช้สื่อการสอนของอาจารย์ที่มี ระดับการปฏิบัติสูงสุดคือ ใช้ในการอธิบายประกอบบทเรียน รองลงมาคือ ใช้ในการนำบทเรียน ใช้เพื่อสรุปเนื้อหาในบทเรียน ใช้เพื่อทบทวนบทเรียน และใช้ในการฝึกทักษะ ตามลำดับซึ่งต่าง จากที่วรกิต วัตเจ้าหลาม (2522) ได้ศึกษาโครงการจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาสำหรับ วิทยาลัยครูมหาสารคาม พบว่าอาจารย์วิทยาลัยครูมหาสารคามมีการใช้สื่อการสอนน้อยเพียง บางครั้งบางคราวเท่านั้น เพราะว่าเนื้อหาวิชาในบทเรียนไม่จำเป็นต้องใช้สื่อการสอน อย่งไร ก็ดี ในเรื่องนี้ กิดานันท์ มลิทอง (2531) ได้เสนอแนะขั้นตอนในการใช้สื่อการสอนว่า การใช้สื่อ การสอนนั้นอาจจะใช้เฉพาะขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งของการสอนหรือจะใช้ในทุกขั้นตอนก็ได้ ดังนี้คือ

1) ช้่นนำเข้าสู่บทเรียน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในเนื้อหาที่กำลังจะ เรียนนั้น สื่อที่ใช้ในขั้นนี้จึงเป็นสื่อที่แสดงเนื้อหากว้าง ๆ หรือเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนใน ครั้งก่อน ยังมีสื่อที่เน้นเนื้อหาเจาะลึกอย่างแท้จริง อาจเป็นสื่อที่เป็นแนวปัญหา หรือเพื่อให้ ผู้เรียนคิดและควรเป็นสื่อที่ง่ายต่อการนำเสนอในระยะเวลาอันสั้น เช่น ภาพบัตรคำ หรือบัตร ปัญหา เป็นต้น

2) ขั้นตอนการสอนหรือประกอบกิจกรรมการเรียน เป็นขั้นสำคัญในการเรียน เพราะเป็นขั้นที่จะให้ความรู้เนื้อหาอย่างละเอียดเพื่อสนองวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้สอนจะต้อง เลือกสื่อให้ตรงกับเนื้อหาและวิธีการสอน หรืออาจจะใช้สื่อประสมก็ได้ ต้องมีการจัดลำดับ ขั้นตอนการใช้สื่อที่เหมาะสมและสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียน การใช้สื่อในขั้นนี้จะต้องให้ ผู้เรียนได้รับความรู้เป็นอย่างดีถูกต้องและชัดเจน เช่น แผนภูมิ ภาพยนตร์ สไลด์ แผ่นโปร่งใส วิดีโอ หรือชุดการเรียน เป็นต้น

3) ขั้นวิเคราะห์และฝึกปฏิบัติ เป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์ตรงแก่ผู้เรียน เพื่อให้ ผู้เรียนได้ทดลองนำความรู้ด้านทฤษฎีหรือหลักการที่เรียนมาแล้ว ไปใช้กับปัญหาในขั้นฝึกหัด โดยลงมือปฏิบัติเอง สื่อที่ใช้ในขั้นนี้จึงเป็นสื่อที่เป็นประเด็นปัญหาให้ผู้เรียนได้ขบคิดโดยผู้เรียน เป็นผู้ใช้สื่อเองมากที่สุด เช่น สมุดแบบฝึกหัดภาพ บัตรปัญหา เทปบันทึกเสียง หรือชุดการ เรียนรายบุคคลเหล่านี้ เป็นต้น

4) ชั้นสรุปบทเรียน เป็นขั้นสุดท้ายของการเรียนการสอนเพื่อการย้ำเนื้อหาบทเรียนให้ผู้เรียนมีความเข้าใจที่ถูกต้องและตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ด้วย ชั้นสรุปนี้ควรใช้ระยะเวลาอันสั้น เช่นเดียวกับขั้นนำ สื่อที่ใช้สรุปจึงควรครอบคลุมเนื้อหาที่สำคัญทั้งหมดโดยย่อและใช้เวลาสั้นๆ เช่น แผนภูมิ หรือแผ่นโปสเตอร์ เป็นต้น

7. การวัดและประเมินผลการใช้สื่อการสอน

จากผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมการวัดและประเมินผลการใช้สื่อการสอนที่อาจารย์ปฏิบัติมากที่สุดคือ การซักถามระหว่างและหลังการเรียน รองลงมาคือ การสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา ระหว่างการสอน การสังเกตความก้าวหน้า ในพฤติกรรมการเรียน และกิจกรรมการวัดผลการศึกษา ตามจุดประสงค์การเรียน ตามลำดับ โดยสรุปแล้วพบว่า อาจารย์มีการปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการใช้สื่อการสอนอยู่ในระดับมาก จงเจริญ เมตตา และคณะ (2530) ศึกษาการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ในปี พ.ศ. 2529 ในเรื่องของกิจกรรม ซึ่งเกี่ยวกับการวัดประเมินผลการใช้สื่อการสอน ซึ่งอยู่ในส่วนของการปฏิบัติภายหลังการใช้สื่อ การสอน ได้ผลสอดคล้องใกล้เคียงกัน โดยพบว่า อาจารย์มีการใช้คำถามสั้น ๆ เพื่อความเข้าใจมากที่สุด รองลงมาได้แก่การวัดผลการใช้สื่อการสอนโดยสังเกตจากการตอบ และมีการจัดกิจกรรมต่อเนื่องเพื่อทบทวนความจำตามลำดับ ส่วนเสรี เทอดเกียรติกุล (2540) ศึกษาการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้ผลการศึกษาที่แตกต่างออกไป เพราะมีกิจกรรมการประเมินผลการใช้สื่อการสอนแตกต่างไปจาก จงเจริญ เมตตา และคณะ โดยผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมการประเมินผลการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ที่มีการปฏิบัติมากที่สุดคือ การเปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงผลงาน และเปลี่ยนกระบวนการสอนใหม่เมื่อทราบว่าการสอนแบบเดิมไม่ได้ผล กิจกรรมการประเมินผลการใช้สื่อการสอนที่อาจารย์ปฏิบัติเป็นอันดับรองลงมาได้แก่ สังเกตความก้าวหน้าเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียน การซักถามระหว่างการเรียนการสอน วัดผลนักศึกษาตามจุดประสงค์การเรียน หลังจากการสอนแต่ละหน่วย และให้นักศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุด เพื่อทำรายงานส่ง หลังจากจบบทเรียนแต่ละหน่วย ตามลำดับ อย่างไรก็ตามเกี่ยวกับการประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนนี้ กิดานันท์ มลิทอง (2531) ได้แนะนำว่าควรมีการประเมินผลในการใช้สื่อการสอนในขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1) ประเมินการวางแผนการใช้สื่อ เพื่อดูว่าสิ่งต่าง ๆ ที่วางไว้นั้นดำเนินไปตามแผนหรือไม่ หรือเป็นไปเพียงตามหลักการแต่ไม่สามารถปฏิบัติได้จริง จึงต้องเก็บรวบรวมข้อมูลไว้เพื่อแก้ไขปรับปรุงในการวางแผนครั้งต่อไป

2) ประเมินกระบวนการใช้สื่อ เพื่อดูว่าการใช้สื่อในแต่ละขั้นตอนนั้น มีปัญหาหรืออุปสรรคอย่างไรบ้าง มีสาเหตุมาจากอะไรและมีการเตรียมการป้องกันไว้หรือไม่

3) ประเมินผลที่ได้จากการใช้สื่อ เป็นผลที่ได้เกิดขึ้นกับผู้เรียนโดยตรงว่า เมื่อเรียนแล้วผู้เรียนสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ตั้งไว้หรือไม่ และผลที่ได้นั้นเป็นไปตามเกณฑ์หรือต่ำกว่าเกณฑ์

8. สื่อการสอนชนิดต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน

8.1 สื่อประเภทวัสดุที่อาจารย์ใช้ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน

จากผลการวิจัยพบว่า สื่อการสอนประเภทวัสดุที่อาจารย์ใช้มากที่สุดคือ ภาพโปร่งใส รองลงมาได้แก่เอกสาร หุ่นจำลอง ของจริง เทปวีดิทัศน์ รูปภาพ สไลด์ ภาพพลิก และชุดการสอนตามลำดับ สื่อการสอนประเภทวัสดุที่อาจารย์ใช้ในระดับน้อย ได้แก่ เทปคาสเซ็ท บันทึกเสียง แผนภูมิ แผ่นป้ายนิเทศ บทเรียนโปรแกรม แผนสถิติ และบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยที่บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นสื่อการสอนประเภทวัสดุที่อาจารย์ใช้น้อยที่สุด สื่อการสอนประเภทวัสดุที่อาจารย์ไม่เคยใช้มากที่สุด คือ บทเรียนโปรแกรม รองลงมาคือ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ส่วนสื่อการสอนประเภทวัสดุที่อาจารย์ไม่เคยใช้ เป็นจำนวนน้อยที่สุด คือ เอกสาร และภาพโปร่งใสตามลำดับ โดยเอกสารเป็นสื่อการสอนประเภทวัสดุที่อาจารย์ทุกคนเคยใช้ จะเห็นได้ว่าระดับของการใช้สื่อประเภทวัสดุของอาจารย์สัมพันธ์กับการไม่เคยใช้สื่อการสอนประเภทวัสดุนั้น ๆ เช่นภาพโปร่งใสเป็นสื่อประเภทวัสดุที่อาจารย์ใช้ในระดั้มากที่สุด และมีอาจารย์ที่ไม่เคยใช้ภาพโปร่งใสค่อนข้างน้อย บทเรียนโปรแกรมเป็นสื่อประเภทวัสดุที่อาจารย์ใช้น้อยเป็นอันดับที่ 13 และพบว่า มีอาจารย์ที่ไม่เคยใช้สื่อชนิดนี้เลย มากเป็นอันดับ 2 จะเห็นได้ว่าสื่อการสอนประเภทวัสดุที่อาจารย์ใช้ในระดับน้อยและมีอาจารย์ที่ไม่เคยใช้ค่อนข้างมาก ส่วนใหญ่จะเป็นสื่อที่ต้องใช้ระยะเวลาในการผลิตนานและมีความซับซ้อนพอสมควร การที่จะผลิตได้ต้องอาศัยความรู้ ความชำนาญ และทักษะในการผลิต และเมื่อพิจารณาผลการวิจัยในส่วนของปัญหาและอุปสรรคในการผลิตสื่อการสอน พบว่า สิ่งที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในการผลิตสื่อการสอนของอาจารย์ ในระดั้มาก คือ การขาดเจ้าหน้าที่แนะนำ ขาดสิ่งอำนวยความสะดวก ขาดความรู้และประสบการณ์ ขาดงบประมาณสนับสนุน และไม่มีเวลาในการผลิต ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจมีผลต่อระดับการใช้สื่อการสอนของอาจารย์

ผลการวิจัยครั้งนี้ ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทรงวุฒิ ศรีวิไล (2540) ซึ่งได้ศึกษาปัญหา และความต้องการในการผลิต และการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยพบว่า สื่อการสอนประเภทวัสดุที่อาจารย์ใช้มากที่สุด คือรูปภาพประกอบการสอน รองลงมาได้แก่ เทปบันทึกเสียงตามลำดับ หุ่นจำลองเป็นสื่อการสอนประเภทวัสดุที่อาจารย์ใช้ในระดับน้อยที่สุด ส่วนภาพโปร่งใสพบว่า อาจารย์ใช้ในระดับน้อย ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่า เพราะสถาบันการศึกษาดังกล่าว มีการจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างจากการจัดการเรียนการสอนในวิทยาลัยพยาบาลและวิทยาลัยการสาธารณสุข จงเจริญ เมตตา และคณะ (2530) ทำการศึกษาการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ในปี พ.ศ. 2529 ได้ผลการวิจัยสอดคล้องกับการวิจัยครั้งนี้ กล่าว

คือ ผลการวิจัยพบว่า สื่อการสอนที่มีอาจารย์มากกว่าร้อยละ 80 เคยใช้ได้แก่ ภาพโปร่งใส และ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ ภาพสไลด์และไมโครโฟน โดยที่ภาพโปร่งใสและเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะเป็นสื่อการสอนที่อาจารย์ใช้มากที่สุด เช่นเดียวกับ เสรี เทอดเกียรติกุล (2540) ซึ่งได้ศึกษาการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ในระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งพบว่าภาพโปร่งใสและเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เป็นสื่อการสอนที่อาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษาใช้มากที่สุด บงกช พึ่งพุกชาธิกร และคณะ (2526) ได้ทำการศึกษาการใช้กิจกรรมการสอนของอาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่ากลุ่มอาจารย์ที่ไม่มีวุฒิครู ใช้ภาพโปร่งใสมากกว่า กลุ่มอาจารย์ที่มี วุฒิครู นอกจากนั้นงานวิจัยในต่างประเทศ ของ Russell (1981) ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนของอาจารย์คณะต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยโอเรกอน พบว่า สื่อการสอนที่อาจารย์ในคณะต่าง ๆ ใช้บ่อยมากที่สุด คือ สไลด์ และภาพโปร่งใส สาเหตุที่อาจารย์เลือกใช้ภาพโปร่งใสมากที่สุดนั้น อาจมาจากการที่สามารถผลิตได้ง่าย ใช้สะดวก ตามที่ Powell (1968) ได้กล่าวไว้ว่า เครื่องฉายภาพโปร่งใส เป็นอุปกรณ์ที่ช่วยในการเรียนการสอนได้ตั้งแต่ระดับชั้นเด็กเล็ก จนถึงระดับวิทยาลัยชั้นสูง หรืออุดมศึกษาที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะลักษณะของการนำเสนอเนื้อหาบนภาพโปร่งใสนั้นสามารถจะจัดทำได้หลายรูปแบบ ทั้งตามเนื้อหาของเรื่อง และตามวัยวุฒิของผู้เรียน เช่นในระดับอนุบาลหรือประถมใช้ประกอบในการเล่านิทาน เล่าเรื่อง ส่วนในระดับสูงขึ้นไปอาจใช้ในลักษณะการนำเสนอหัวข้อที่สำคัญของเนื้อหา การนำเสนอลำดับขั้นของกระบวนการ การทดลองที่ต่อเนื่องกัน เป็นต้น นอกจากนี้ Kieffer (1965) ยังได้กล่าวถึงส่วนดีของภาพโปร่งใสและเครื่องฉายภาพโปร่งใสว่า มีความสว่างชัดเจน เพราะสามารถใช้ในห้องที่มีแสงสว่างตามปกติได้ นักเรียนสามารถจัดบันทึกขณะนั้นได้

8.2 สื่อประเภทอุปกรณ์ที่อาจารย์ใช้ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน

ผลการวิจัยพบว่าสื่อการสอนประเภทอุปกรณ์ที่อาจารย์ใช้มากที่สุดคือ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ รองลงมาได้แก่ เครื่องขยายเสียง ไมโครโฟนและเครื่องฉายสไลด์และฟิล์มสตริป ตามลำดับ ส่วนสื่อการสอนที่อาจารย์ใช้น้อยที่สุดคือ วีดีโอโปรเจกเตอร์ และสื่อการสอนประเภทอุปกรณ์ที่อาจารย์ไม่เคยใช้มากที่สุดคือ วีดีโอโปรเจกเตอร์ รองลงมาคือ เครื่องฉายภาพทึบแสง และเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ ตามลำดับ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะเป็นสื่อประเภทอุปกรณ์ที่อาจารย์ไม่เคยใช้น้อยที่สุด ในขณะที่เครื่องขยายเสียงและไมโครโฟนเป็นสื่อประเภทอุปกรณ์ที่อาจารย์ทุกคนเคยใช้ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับที่จงเจริญ เมตตา และคณะ (2530) ศึกษาการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ พบว่าสื่อการสอนที่อาจารย์ใช้มากที่สุดคือ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ และสอดคล้องกับที่เสรี เทอดเกียรติกุล (2540) ศึกษาการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า อาจารย์ผู้สอนใช้ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะและแผ่น

โปรงใส แต่ผลการศึกษาของ ทรวงวุฒิ ศรีวิไล (2540) ซึ่งได้ศึกษาการใช้สื่อการสอนของ อาจารย์โน้มนามกุฎราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าสื่อ การสอนประเภทอุปกรณ์ เครื่องมือที่อาจารย์ใช้มากที่สุดคือ เครื่องพิมพ์ดีด รองลงมาคือเครื่อง ถ่ายเอกสาร ส่วนเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ พบว่าอาจารย์ใช้ในระดับน้อย นอกจากนี้การ ศึกษาของ จงเจริญ เมตตา และคณะยังพบว่า เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เป็นสื่อการสอนที่ อาจารย์เห็นว่ามีค่าเป็นต่อวิชาที่สอนมากเป็นอันดับที่หนึ่ง อาจเป็นเพราะคุณสมบัติของ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ ซึ่งเป็นสื่อประเภทอุปกรณ์มากที่สุด อาจเป็นเพราะคุณสมบัติของ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ ตามที่ Schultz (1965) กล่าวไว้ว่าคุณสมบัติของเครื่องฉายภาพข้าม ศีรษะ คือ

- 1) ครูหันหน้าเข้าหาชั้นเรียนขณะใช้เครื่องฉายได้ และสามารถอธิบายภาพที่ปรากฏ บนจอด้านหลังของครูได้ โดยไม่ต้องหันไปดู
- 2) สามารถใช้ในห้องเรียนที่มีแสงสว่างพอสมควร นักเรียนมองเห็นได้ทั่วถึง แม้จะนั่ง อยู่หลังสุด จึงไม่มีปัญหาเรื่องขนาดของห้องและปริมาณของแสงสว่าง
- 3) เครื่องฉายมีน้ำหนักเบา สะดวกต่อการเคลื่อนย้าย
- 4) ครูสามารถดึงความสนใจของนักเรียนเข้าสู่บทเรียนได้ง่าย เพียงแค่เปิดหรือปิด สวิตช์เครื่องฉายเท่านั้น
- 5) ครูอาจใช้เทคนิคการวางภาพโปรงใส หรือนำเครื่องมืออื่น ๆ เข้ามาประกอบ การเรียนการสอนได้

นอกจากนั้น Eboch (1969) ยังได้กล่าวถึงคุณค่าของเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะว่า

1. มีความสามารถในการจูงใจนักเรียนในบางหัวข้อ ถึง 97%
2. ทำให้นักเรียนที่มีประสบการณ์ระดับปานกลางสามารถเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ได้ถึง 92%
3. ทำให้นักเรียนสามารถวิจารณ์หรือสรุปรายละเอียดในสิ่งที่เรียนได้ 91%
4. รับรู้ข้อเท็จจริงที่สำคัญได้ 85%
5. สามารถพัฒนาทัศนคติหรือความซาบซึ้งในความคิดที่เป็นนามธรรมหรือความคิด รวบรวมได้ 75 %
6. เพิ่มพูนประสบการณ์ในเวลาเรียนได้ 73%

8.3 สื่อประเภทเทคนิควิธีการที่อาจารย์ใช้ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน

จากผลการวิจัยพบว่า สื่อการสอนที่อาจารย์ใช้ในระดั้มาก คือ การสอนเป็นกลุ่ม การสาธิต การทดลองหรือปฏิบัติการ การอภิปราย และกรณีศึกษา ตามลำดับ ส่วนสื่อการสอน ประเภทเทคนิควิธีการที่อาจารย์ใช้ในระดั้มานกลาง ในลำดับท้ายสุดคือ เกมและสถานการณ์ จำลอง การวิจัยของ ทรวงวุฒิ ศรีวิไล (2540) ซึ่งศึกษาปัญหาและความต้องการในการผลิตและ การใช้สื่อการสอนของ อาจารย์โน้มนามกุฎราชวิทยาลัย พบว่า ผลการวิจัยคล้ายคลึงกับผลการ

วิจัยในครั้งนี้ คือ พบว่าสื่อการสอนประเภทเทคนิควิธีการที่อาจารย์ใช้มากที่สุดคือ การสาธิต รองลงมาคือ การศึกษานอกสถานที่ วิพร เหลืองวิริยะแสง (2525) ศึกษาความต้องการในการใช้สื่อการสอนของคณาจารย์ ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า วิธีการสอน อาจารย์ส่วนใหญ่ ใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย ซึ่งผลการวิจัยของทรงวุฒิ ศรีวิไลและวิพร เหลืองวิริยะแสง แตกต่างไปจากผลการวิจัยในครั้งนี้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สาขาวิชาและหลักสูตรต่าง ๆ ที่เปิดสอนในแต่ละสถาบันการศึกษามีความแตกต่างกัน

4.5.2 ปัญหาในการผลิต และการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ในวิทยาลัยพยาบาล และวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ในภาคใต้

1. ปัญหาในการผลิตสื่อการสอนของอาจารย์

จากผลการวิจัยพบว่า สิ่งที่เป็นปัญหาในการผลิตสื่อการสอนของอาจารย์มากที่สุด คือ การขาดเจ้าหน้าที่แนะนำในการผลิตสื่อการสอน สิ่งที่เป็นปัญหาและอุปสรรครองลงมาได้แก่ การขาดสิ่งอำนวยความสะดวก การขาดความรู้และประสบการณ์ และการขาดงบประมาณสนับสนุนตามลำดับ สิ่งที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในการผลิตสื่อการสอนของอาจารย์ในอันดับท้ายสุด คือ การคิดว่าการผลิตสื่อทำให้เสียเวลาในการสอน ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Sikkabandit (1997) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงโปรแกรมสโตนศึกษา ของอาจารย์วิทยาลัยครูในประเทศไทย ซึ่งพบว่า สิ่งที่เป็นปัญหามากคือ การขาดบุคลากร ผู้มีความรู้ด้านสโตนศึกษามาดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับที่ ทรงวุฒิ ศรีวิไล (2540) ศึกษาปัญหาและความต้องการในการผลิตและใช้สื่อการสอนของอาจารย์ในมหาวิทยาลัย พบว่า ในการผลิตสื่อการสอนอาจารย์มีปัญหามากที่สุดคือ การขาดงบประมาณในการจัดซื้อ รองลงมาได้แก่ การขาดสิ่งอำนวยความสะดวกในการผลิต และขาดเจ้าหน้าที่แนะนำเกี่ยวกับการผลิต ตามลำดับ สิ่งที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดคือการคิดว่าการผลิตสื่อการสอนทำให้เสียเวลา และสอดคล้องกับที่ จงเจริญ เมตตา และคณะ (2530) ศึกษาการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการผลิตสื่อการสอนที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ ขาดเงินในการจัดซื้อวัสดุประกอบการผลิต ปัญหาและอุปสรรครองลงมาได้แก่ ขาดทักษะในการผลิต ไม่มีเครื่องช่วยผลิต และขาด ผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือในการผลิต จะเห็นได้ว่า จากการศึกษาของ ทรงวุฒิ ศรีวิไล และ จงเจริญ เมตตา โดยสรุปแล้วจะพบว่าสิ่งที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในการผลิตสื่อ การสอนของอาจารย์ที่สำคัญเป็นอันดับต้น ๆ ล้วนสอดคล้องกับผลการวิจัยในครั้งนี้

2. ปัญหาในการใช้สื่อการสอนของอาจารย์

จากผลการวิจัยพบว่าสิ่งที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอนของอาจารย์มากที่สุดคือ การขาดเจ้าหน้าที่แนะนำเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน รองลงมาได้แก่ การขาดความรู้

และประสบการณ์ในการใช้สื่อการสอน สิ่งที่อาจารย์คิดว่าเป็นปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอน น้อยที่สุด คือ การมีทัศนคติที่ไม่ดี ต่อการใช้สื่อการสอน ผลการวิจัยของ ทรงวุฒิ ศรีวิไล (2540) สอดคล้องกับผลการวิจัยในครั้งนี้ คือ พบว่าการขาดเจ้าหน้าที่แนะนำเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน และการขาดความรู้และประสบการณ์ในการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ในมหาวิทยาลัย เป็นปัญหาและอุปสรรคค่อนข้างมากในการใช้สื่อการสอน โดยพบว่าสิ่งที่ เป็นปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอนมากที่สุด คือ การที่สภาพห้องเรียนไม่เหมาะสมกับการใช้สื่อการสอน จงเจริญ เมตตา และคณะ (2530) ศึกษา พบว่า สิ่งที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ คือ สื่อการสอนของคณะมีจำนวนไม่เพียงพอ รองลงมาได้แก่ การที่ไม่สามารถหาสื่อที่ตรงกับจุดมุ่งหมายของเรื่องที่จะสอน และขาดผู้แนะนำในการใช้สื่อการสอน สิ่งที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ ในการวิจัยครั้งนี้ อาจมีสาเหตุมาจากการที่อาจารย์ผู้สอนในวิทยาลัยพยาบาล และวิทยาลัยการสาธารณสุข ส่วนใหญ่แล้วไม่ได้เป็นผู้ที่จบการศึกษาทางด้านการศึกษา ความรู้ และประสบการณ์ด้านสื่อการสอนที่ได้รับส่วนใหญ่ได้มาจากการศึกษาค้นคว้าเอง จากเอกสาร (ร้อยละ 63.1) และในวิทยาลัยพยาบาลและวิทยาลัยการสาธารณสุข ดังกล่าวยังไม่มีบุคลากรซึ่งมีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับสื่อการสอนโดยตรง ซึ่งสิ่งเหล่านี้ อาจเป็นปัญหาและอุปสรรคสำคัญต่อการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ในวิทยาลัยพยาบาล และวิทยาลัยการสาธารณสุข

4.5.3 ความต้องการเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ ในวิทยาลัยพยาบาลและวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ในภาคใต้

1. ความต้องการเกี่ยวกับการผลิตสื่อการสอนของอาจารย์

จากผลการวิจัยพบว่า สิ่งที่เป็นความต้องการ เกี่ยวกับการผลิตสื่อการสอนของอาจารย์มากที่สุด คือต้องการให้มีหน่วยงานเฉพาะที่รับผิดชอบผลิตและซ่อมบำรุง เก็บรักษาสื่อในสถาบัน รองลงมาได้แก่ ความต้องการให้มีบุคลากรที่มีความรู้เกี่ยวกับการผลิตสื่อ คอยแนะนำอยู่ในสถาบัน ส่วนความต้องการลดภาระงานที่รับผิดชอบเพื่อจะได้มีเวลาผลิตสื่อ เป็นความต้องการเกี่ยวกับการผลิตสื่อการสอนในอันดับท้ายสุด จากความต้องการเกี่ยวกับการผลิตสื่อการสอนของอาจารย์ ที่พบ อาจจะมีสาเหตุมาจากการที่ในวิทยาลัยพยาบาล และวิทยาลัยการสาธารณสุข ดังกล่าว ถึงแม้จะมีหน่วยงานกลางซึ่งทำหน้าที่บริการ ผลิต ซ่อมบำรุง และเก็บรักษาสื่อการสอนในเกือบทุกวิทยาลัย แต่หน่วยงานดังกล่าวก็มิได้มีบทบาทในการผลิตสื่อการสอนเท่าที่ควร อีกทั้ง เจ้าหน้าที่ที่ประจำอยู่ในหน่วยงานก็มิได้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการผลิตสื่อการสอนโดยตรง ผลการวิจัยครั้งนี้ต่างไปจากผลการวิจัยของ ทรงวุฒิ ศรีวิไล (2540) ซึ่งศึกษาพบว่า ความต้องการในการผลิตสื่อการสอนที่อาจารย์ในมหาวิทยาลัยต้องการและเห็นว่าสำคัญมากที่สุดคือ ต้องการการสนับสนุนด้านงบประมาณ อย่างเพียงพอ

2. ความต้องการเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนของอาจารย์

จากผลการวิจัยพบว่า ความต้องการเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ที่พบว่ามากที่สุดคือ ความต้องการให้มีบุคลากรที่มีความรู้ในเรื่องสื่อ คอยให้คำแนะนำในการใช้สื่อ ประจำอยู่ในสถาบัน รองลงมาได้แก่ ต้องการให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก และปรับปรุงสภาพห้องเรียนให้มีความเหมาะสมในการใช้สื่อ และต้องการให้มีการอบรมให้ความรู้ในการใช้สื่อ สาเหตุที่อาจารย์ต้องการให้มีบุคลากรที่มีความรู้ในเรื่องสื่อ คอยให้คำแนะนำ และต้องการให้มีการอบรมให้ความรู้ในการใช้สื่ออาจเป็นเพราะ อาจารย์ในวิทยาลัยพยาบาล และวิทยาลัยการสาธารณสุขส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นผู้ที่จบการศึกษาทางด้านศึกษาศาสตร์ นอกจากนี้อาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ยังมีประสบการณ์ในการสอนค่อนข้างน้อย โดยพบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอนอยู่ในช่วง 1-5 ปี ประสบการณ์ด้านสื่อการสอนที่ได้รับส่วนใหญ่ได้รับจากการศึกษา ค้นคว้าเองจากเอกสาร ซึ่งปัจจัยเหล่านี้อาจทำให้อาจารย์ขาดความรู้และประสบการณ์ในการใช้สื่อการสอน